

N:o 56.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 April 1873, kl. 12 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående anslag till bestridande af kostnader, förenade med emottagandet och ordnandet af framlidne Hans Maj:t Konung Carl XV:s till Svenska Staten testamenterade konstsamlingar m. m. och till inlösen af Hans efterlemnade boksamling; Gifven Stockholms Slott den 12 April 1873.

Sedan utredningsmännen i Hans Maj:t Konung Carl XV:s be-
skrivelse den 5 dennes låtit underrätta t. f. Intendenten vid Nationalmuseum, att de
af den framlidne Konungen, jemlikt testamente af den 3 Februari 1872, till Sven-
ska Staten skänkta samlingar af konst saker, vapen och taflor af nordiska konstnär-
er nu mera kunde för Statens räkning aflemnas, dock under förbehåll för den oför-
modade händelse, att hinder slutligen skulle möta för testamentets verkställighet,
har bemälda t. f. Intendent uti skrivelse den 7 innevarande månad till Chefen för
Kongl. Maj:ts Ecklesiastik-departement, jemte anmälan härom, gjort underdånig
framställning i fråga om sättet för nämnda samlingars emottagande, ordnande och
förvarande samt dervid anfört, bland annat: att de utgifter, som deraf påkallades,
icke kunde bestridas af de för Nationalmusei konstafdelning och Lifrustkammaren
anslagna tillgångar, hvilka vore för bestämda ändamål och löpande årsutgifter no-
ga begränsade; att berörda utgifter ännu icke kunde i detalj beräknas, helst de
rika samlingar, som innefattades i den storartade kungliga gåfvan, torde, i anseende
till bristen för närvarande af erforderligt utrymme inom Nationalmuseum, komma att
tillvidare förblifva delade på skilda ställen; men att ett extra anslag af minst
10,000 Riksdaler kunde anses behöfligt för samlingarnes emottagande och dermed
sammanhängande anordningsåtgärder och vidare för deras vårdande och tillgäng-
liggörande för den närmaste tiden, så långt anslaget medgåfve; hvarjemte t. f. Inten-

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 1 Saml. 1 Afd. 29 Häft.

denten anmält, att i Konung Carl XV:s efterlemnade samlingar förekomme åtskilligt, som icke vore i förteckningarne öfver gåfvan infördt, men hvars förvärfvande i sammanhang dermed skulle vara af vigt för samlingarnas fullständighet, och som syntes med fördel kunna inköpas, då en del konst saker i den framlidne Konungens bo komme att försäljas; för hvilket ändamål Nationalmusei Nämnd, som i ämnet sig yttrat, ansett det synnerligen önskvärdt, att ett anslag af 15,000 Riksdaler måtte kunna utverkas.

Med afseende härå har t. f. Intendenten i underdånighet hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att till Kongl. Maj:ts disposition anvisa ett anslag af Tjugufem tusen Riksdaler, deraf högst 15,000 Riksdaler finge utgå för inlösen af konstföremål eller konstindustrialster i Konung Carl XV:s bo samt återstoden i mån af behof användas för emottagande, ordnande och förvarande af Hans till Staten testamenterade samlingar jemte de föremål, som möjligen kunde genom inlösen med dem införlifvas.

Uti skrifvelse den 29 nästlidne Mars har vidare Kongl. Bibliotekarien underdånigst anfört, hurusom det vore ett häfdvunnet bruk, att Sveriges framlidne Konungars enskilda boksamlingar öfverginge till rikets offentliga bokförråd, Kongl. Biblioteket, hvarest ock de till Konungarne såsom statschefer aflemnade dedikations- och presentexemplar, efter deras bortgång, hade sin rätta plats och der en oskattbar serie af sådana böcker förvarades, allt ifrån Konung Carl XI:s tid och delvis ännu längre tillbaka; att, som Hans Maj:t Konung Carl XV:s boksamling, räknande omkring 17,000 band, innehölle en högst betydlig mängd dyrbara praktverk i arkeologi, skön konst, resor och nyare litteratur m. m. hvilket allt Kongl. Biblioteket med sin ringa inköpsfond icke kunnat anskaffa, det vore af vigt att inlösa hela samlingen på en gång, hellre än att ur andra hand köpa det behöfliga eller kanske blott en del deraf till högre pris, då, såsom Kongl. Bibliotekarien hade sig bekant, ett köpeanbud, afsedt på återförsäljning, redan blifvit gjordt; att, då ett icke ringa antal dupletter skulle uppkomma genom hela samlingens förvärfvande åt Kongl. Biblioteket, dessa *antingen* kunde fördelas mellan Vetenskapsakademien samt universiteten i Upsala och Lund och den derefter möjligen befintliga odisponerade rest uppställas på Drottningholms slott, *eller* ock genom Kongl. Bibliotekariens försorg på offentlig auktion för Statens räkning försäljas, på sätt förut egt rum vid förvärfvandet af f. d. Expeditions-chefen Meinanders myntsamling; hemställande Kongl. Bibliotekarien underdånigst, att Kongl. Maj:t behagade hos Riksdagen göra nådig framställning om inlösen af Konung Carl XV:s boksamling till det pris, som under eller intill 30,000 Riksdaler kunde betingas.

Kongl. Maj:t, som låtit dessa framställningar sig föredragas och dervid ansett, att af det å Nationalmusei stat uppförda anslag till kompletterande af äldre mästars arbeten, 3,500 R:dr, en del skulle kunna afses för den nu ifrågakämda inlösen af vissa sådana i ofvannämnda konstsamlingar befintliga föremål, som komma att försäljas, vill härmed i näder föreslå Riksdagen att till Kongl. Maj:ts förfogande an-

visa, att under innevarande år utgå, dels ett anslag af Tjugutusen R:dr, deraf högst 10 000 R:dr för inlösen af konstföremål eller konstindustrialster i Konung Carl XV:s bo, samt återstoden för emottagande, ordnande och förvarande af den framtidne Konungens till Svenska staten testamenterade samlingar jemte de föremål, som möjligen kunna med dem genom inköp i boet införlifvas, dels ock ett extra anslag af Tretiotusen R:dr att i mån af behof användas till inlösen af Konung Carl XV:s efterlemnade enskilda boksamling, hvilken skulle disponeras i hufvudsaklig öfverensstämmelse med något af de alternativa förslag, Kongl. Bibliotekarien framställt.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande Utskott; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

G. Wennerberg.

---

*Utdrag af Protokollet öfver Ecklesiastik-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 12 April 1873.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre Leijonhufvud,
Wennerberg,
Friherre Alströmer och
Weidenhielm.

Slutligen uppläste Statsrådet *Wennerberg* till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts uppå Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande förut fattade beslut uppsatt, förslag till nådig Proposition till Riksdagen i fråga om anslag till bestridande af kostnader förenade med emottagandet och ordnandet af framlidne Hans Maj:t Konung Carl XV:s till Svenska Staten testamenterade konstsamlingar m. m.;

Och behagade Hans Maj:t Konungen, enligt Stats-Rådets underdåniga hemställan, gilla omförmälda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, och förordna, att i enlighet dermed nådig Proposition skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Johan Schröderheim.